

ми, подзе той, знаете ли колко години могатъ да утрайтъ маслинки, приготвени отъ хора, които разбираятъ итъ тия работи? — „Господарю, отговориха присторените търговци, колкото и хубаво да ги пригответимъ, на третата година вече тъ нищо не струватъ; тъ нѣматъ тогава ни сладостъ, ни цвѣтъ; добри сѫ само да ги изхвѣрлишъ. — Ако е така, отвѣрна присторениятъ кадия, вижте тая дѣлва и кажете ми колко врѣме има отъ като сѫ турени въ нея тия маслинки.“

Присторените търговци направиха като че ужъ опитватъ маслинките и като че вкусватъ отъ тѣхъ, и засвидѣтелствуваха прѣдъ кадията че сѫ скорошни и добри.

„Вие се лѣжете, подзе присторениятъ кадия: ето Али Ходжа казва, че ги е турналъ въ дѣлвата прѣди седъмъ години. — Господарю, отвѣрнаха присторените търговци, повикани като вѣщи хора, това което ние можемъ да потвѣрдимъ, то е, че маслинките сѫ тъзгодишни; и се обзалагаме, че колкото търговци има въ Багдадъ, нито единъ нѣма, който да каже сѫщето, което ние казахме.“

Присторениятъ търговецъ, обвиняванъ отъ Али Ходжа, поискава да си отвори устата противъ свидѣтелствуването на търговците — вѣщи хора; ала присторениятъ кадия не му даде врѣме. „Мѣлчи ти тамъ, рече той, ти си крадецъ. Обѣсете го.“ Съ това дѣцата завѣршиха своята игра радостно, като заплѣскаха рѣцъ и се нахвѣрлиха върху прѣстѣпника, като че ужъ ще го водятъ да го бѣсатъ.

Не може да се изкаже колко много халифъ Харунъ-ал-Рашидъ се зачуди на мѣдростта и духа на дѣтето, което издаде такава умна присѫда върху работата, която трѣбаше на утрото да се разразглежда прѣдъ него.

„Забѣлѣжъ добре тая кѫща, рече той на своя везиръ, и доведи утрѣ дѣтето, за да отсѫди сѫщата тѣжба въ мое присѫтсвие. Заповѣдай сѫщо на кадията, който е оправдалъ търговеца-крадецъ, да се намѣри и той тамъ, за да си научи

дѣлъжността отъ примѣра на едно дѣте, и да се поправи. Азъ искамъ сѫщо, да се погрижишъ да се прѣдизвѣсти Али Ходжа да донесе дѣлвата съ маслинките и да се намѣратъ тамъ и двама търговци на маслини.“ Халифътъ даде тая заповѣдь и продѣлжи своята обиколка, но не срѣщуна друго, което да му привлече вниманието.

На другия денъ, споредъ желанието на халифа, доведоха дѣтето прѣдъ него.

Харунъ-ал-Рашидъ, като видѣ че дѣтето бѣше малко смутено, и като искаше да го приготви за онова, което очекваше отъ него: „Ела синко, рече той, приближи се. Ти ли сѫдеше вчера дѣлото на Али Ходжа и търговеца, който му е открадналъ парите? Азъ те видѣхъ и те чухъ: много съмъ доволенъ отъ тебе.“ Дѣтето се посъвзе; то отговори скромно, че то е било. „Синко, поде халифътъ, днеска ти ще видишъ истинския Али Ходжа и истинския търговецъ. Ела седни близо до мене.“

Тогава халифътъ зе дѣтето за рѣка, покачи се и седна на своя тронъ; и като го турна да седне до него, той попита кѫдѣ сѫ тѣжителите. Изведоха ги, и до като тѣ да се поклонятъ и коленичатъ прѣдъ царя, обадиха имъ имената. Ко гато се изправиха, халифътъ имъ рече: „Нека всѣкой да си каже болката: това дѣте ще ви изслуша и ще ви отсѫди; а ако то забрави нѣщо, азъ ще допълня.“

Али Ходжа и търговецътъ говориха единъ подиръ други; и, когато търговецътъ започна да иска да произнесе сѫщата клѣтва, която бѣше произнесълъ при първото сѫдение, дѣтето каза, че не е още дошло врѣме за това, и че понапрѣдъ то иска да види дѣлвата съ маслинките.

При тия думи, Али Ходжа показа дѣлвата, сложи я прѣдъ краката на халифа и я отхлупи. Халифътъ погледа маслинките, зе една отъ тѣхъ и хапна отъ нея. Дадоха дѣлвата на търговците, вѣщи хора, които бѣха повикани, да я